

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órákor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 55. szám.

Péntek, március 6.

A horvátok.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, március 5.

A horvát kérdés, most a választások után, ismét előtérbe nyomult a politikai események között.

A választásokon a horvát-szerb koalíció abszolút többséget nyert s így ismét ők a helyzet urai, ami azt jelenti, hogy aligha lehet simán megoldani a horvát kérdést.

Rauch Pál báró horvát bán tegnap behatóan tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel a horvát helyzet dolgában, de hogy mit határoztak, arról eddig semmi pozitív hír nem szivárgott ki.

A horvát delegátusok tegnap már ismét megjelentek a képviselőházban és sikerült egyik vezetőjüknek, Supiónak némi izgalmat keltenie, amit azonban az elnök diplomatikusan elsimitott s hallgatásra kényszerítette Supiót.

Ez azonban nem jelentheti a horvátok letörését a magyar parlamentben, mert az elnöknek az a kifogása, hogy horvát tolmács nem lévén jelen, nem beszélhetnek horvátul, legfőleg egy-két ülésre szólhat.

Minden valószínűség szerint a magyar kormánynak tehát energikusabb eszközökhöz kell nyulnia velük szemben, annál is inkább, mert nem igen lehet bízni a horvátokban esetleges egyezkedési kísérlet során sem. Maga Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is kijelentette tegnap, hogy csalódott a horvátokban, de a jövőre vigyázni fog, hogy hasonlóképpen ne csalódjék.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a magyar kormányban meg van a hajlandóság a horvátokkal szemben a legmesszebb menő engedékenységre — aminek különben már elégszer adta tanujelét — de

ezt csak akkor lehet szó engedékenységről, ha a horvátok engednek.

Eddig nem sok remény van erre. A horvát-szerb koalíció a választásokon aratott diadala mámorában diktálni akar s a magyar parlamentben való legközelebbi erőszakos szereplésével presszionálni akarja a magyar kormányt.

Ezzel azonban nem érnek célra, mert a kormány ilyen körülmények között csak a megtorlás politikáját követheti s ha a horvátok nem engednek, ismét feloszlatja a horvát országgyűlést.

A horvátok tudják ezt a valószínűleg mérlegelni is fogják, hogy nem okosabb-e magának Horvátországnak érdekében is, hogy szélső álláspontjukból engedjenek.

De ma még nem láthatni, hogy eszükre tértek volna s csak ezután fog eldőlni, hogy mi fekszik szívükön inkább: Horvátország érdeke, vagy pedig saját hatalmi képzelődésük. Ajánlatos volna, hogy mihamarabb belássák, hogy hatalmuk csakugyan képzelődés s hogy országuk érdeke a magyar anyaországgal való békés együttműködés.

A magyar iparművészet népszerűsítése.

— március 6.

A legújabb idők szociális átalakulásai a művészet lényegében is változásokat okoztak s módosították azt. Az egyre nagyobb tért hódító demokratikus felfogás egyik fontos következménye, hogy a művészet mintegy elhagyva rideg piedesztálját, lemegy a nyüzsgő, kenyéért küzdő hétköznapi emberek közé, gyakorlati és hozzáférhetővé lesz mindenkinek számára s utjában otthagya nyomát nemcsak a butoron, ruhán és lakáson, de az emberek lelkén is. A szép, mely ugyanis mindig anyaghoz kötve jelenik meg, elindult, hogy meghódítsa a társadalmat s életet lopjon az eddig halottak hitt dolgokba, melyek bennünket körülvesznek. Ezekkel az intenciókkal vitték bele lelkes és mélyen érző művészmunkások

a művészetet az iparba, hogy minden, ami kezünk ügyébe esik, amin szemünk naponta megpihen, szóval ami keretét képezi életünknek, ne csak tőlünk független stáffaga legyen, hanem a gondolatunkhoz és érzésünkhez tartozó, velünk összefüggő élő valami, amiben megérezzük lelkünk egy-egy mosolygó rezdülését, amiből ismerős, otthonos érzések áradjanak felénk.

Nálunk az Iparművészeti Társulat vállalkozott erre a nemcsak művészi, de nagy kulturális missziót is teljesítő nemes munkára. Évek óta tartja már fenn a legintimebb kapcsolatot iparunkkal s hogy milyen eredménnyel, dokumentálta legutóbb a milánói nemzetközi kiállítás, melyen a magyar iparművészetnek vezető szerep jutott. Fáradtságot és áldozatot nem kimélve iparkodik iparunk minden ágát művészi nivóra emelni s alig két évtized alatt a zománc és fémművészet, csipke és textilipar, bútorkészítés, mozaik kerámia és üvegfestés terén nemcsak egy felszázad műveltségét pótolta, de a külfölddel szemben is versenyképesé fejlesztette művészi iparunkat.

Iparosaink és tervező művészeink közt szoros kontaktust teremtett. Pályadíjakat tűz ki művészi munkák tervezésére s elkészítésére; kiállításokat rendez, melyekkel fölébreszti a nagyközönség érdeklődését és nemesíti ízlését. A gyáripar termékein is látszik már nemesítő hatása s ez annál inkább fontosabb, mert nálunk a gyáripar olcsóságával egészséges és virágzó kézműipart ölt meg. Népművészetünk igazi kincsének megmentésére vállalkozik ezzel az Iparművészeti társulat, annak a népművészetnek megmentésére, melynek alkotásait a legfejlettebb nyugati művészet is megcsodálta. Folyóirataiban és kiállításain számtalanszor találkozunk magyar művészi motívumokkal, melyeknek csirája onnan indult ki a nép lelkéből. Ezt a népművészetet akarja kulturálpessé növelni s ennek felkutatására és összegyűjtésére fölkeresi a legrejtettebb zugokat is.

A magyar közönség pedig, — melynek lelke mindenkor nyitva van a becsület és komoly művészi törekvések előtt — hamarosan megértette az Iparművészeti Társulat intencióit. Szeretettel keresi föl a kiállításokat s kezdő becsülni és izléssel tenni otthonát. Átlátta és méltányolja a nagy igazságot, mely az őszinteségben és egyszerűségben rejlik: a fa és gipsz ne hazudjon bronzot, vagy márványt, érvényesüljön az anyag mindenkor a maga valóságában,

A „TORONTÁL” tárcája.

A kis amerikai nő.

Hulbig hadnagy előtt tényleg az látszott az egyedüli menekvésnek, ha Claus Stolberg tanácsát követi s gazdag amerikai leányt vesz nőül. Bár nem volt egészen inyére.

— Különben, ha szigorúan vesszük, mi rossz van ebben? — kérdezte végre. — Nem én lennék az első, ki így alapítja meg a szerencséjét. Clausnak igaza van.

Hosszabb szabadságot kért s a fővárosban betoppant Claushoz.

— Az első biztató ismeretséget holnap fogod megkötöni, a „nyugati” koresolypályán — mondta Claus. — Két bájos amerikai leány, természetesen mind a kettő aranyhal. Csalódás teljesen kizárva. Az a fő, hogy pont négykor ott légy.

Hulbig a mondott dőben megjelent s Claus Stolberg a két amerikai leánnyal feléje ment.

Hulbig nagyon kellemesen meg volt lepődve s nyomban vonzalmat érzett a kisebbik szőke iránt, kin nagyon bájosan állt a prémmel szegélyezett őz-színű ruha.

A hölgyek anyai „érdekes”-et hallottak már Clausról a hadnagyról, hogy „nagyon örültek” az új ismeretségeknek. Különben is Claus lát-

szólag mindent oly jól előkészített, hogy az a bizonyos könyvomban leestél a hadnagy szívéből, annyival is inkább, mert a kis miss Kitty Bergen viszonzni kezdte a vonzalmait. Egészen természetesnek találta, hogy bucsuzáskor a kis szőke arra kérte, hogy másnap vigye el sétálni, ami Hulbignak látható örömet okozott.

Miss Kitty családi penzióban lakott a Westenden. Mikor Hulbig másnap megjelent nála, egyszerűen bevezették a miss szobájába. A kis amerikai leánynak ez a fesztelensége kissé furcsán hatott rá, de mikor miss Bergen kezét szendélyesen ajkaihoz atarta emelni, ez oly erőlyesen utasította vissza, hogy ez a prűdéja ismét teljesen megnyugtatta őt. De különben hol is fogadhatta volna?

A szoba csinosan, kényelmesen volt bútorkozva. Kényelmes székek, tarka selyemvánkosokkal, izléseesen berámázott képek, csecsebecsék stb., köztük itt ott amerikai zászló. Szóval az amerikai leány itt sem tagadhatta meg magát.

Miss Kitty büszkén figyelmeztette vendégét bizonyos tárgyra, melyeket különösen becsben tartott, mindenképp a kandalló parkányán álló fotográfiára.

Hulbig arca egyszerre elsötétült. Csupa tiszták voltak. S hozzá Kitty még örömtől sugárzó arccal jegyezte meg:

— Csupa kedves jóbarátaim. Nem szépek? Látja, ez itt huszár. Nagyon vidám ur és handsome. Itt meg két dragonyos, Bécsből. Ugy-e,

snájdigok? Ez a hadnagy volt a kedvencem — csicseregett a leány.

Hulbig szerette volna összetépni őket. Nem volt képes türtőztetni a bosszúságát.

— Mit érdekelnek engem ezek az urak? Nem jön inkább sétálni? — szakította félbe szinte ridegen.

A leány fölkapagott.

— Jaj de komikus arcot vág! Talán féltékeny? Szeretem, ha valaki féltékeny. Nézzem kérem a tükörbe.

Hulbig önkéntelenül is elnevette magát.

— Most teát fogok főzni — csicseregett a leány — s ön ismét barátságos fog lenni. Látja, külön az ön számára süteményt vásároltam be. Ugy-e, a németek szeretik a süteményt?

Hulbig arca tényleg barátságosabbra vált. Ekkora figyelmességben a kandallón lévő urak bizonyára nem részesültek. Se a lakásán nem fogadta őket. Vagy csupa visszautasított kérő lenne?

A leány egyszerre csak ezzel a kérdéssel fordult feléje:

— Igazi tiszt ön?

— Nagyságod talán második köpenicki kapitányt gyanít bennem?

— No, mert egy barátnőmnek volt egy valódi tisztje. Mikor férjhez ment hozzá, kiderült, hogy önkéntes, ainek nem volt szabad többé az egyenruhát viselnie. Barátnőm nagyon boldogtalan volt e család miatt s el akart válni, de nem ment.

Müncheni „Salvator-sör”

kapható egész március hónapban át.

Minden nap friss csapolás.

Ezenkívül a „Szent István-sör” is állandóan csapon van.

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

legyen vége az imitációk hazugságának. Nagy szociális elv rejlik e mögött.

Megtanulja a közönség, hogy nemcsak a gazdák bronzokkal és márványokkal teletömött lakása, nem mindig megértéssel és izléssel alkalmazott fényűzése lehet művészi, de egy-két fényd-fából izlésesen összeállított butorral, egy-két egyszerű ornamenssel s stílusos szőnyeggel a legszegényebb ember is művészi otthon teremt magának. Az bizonyos, hogy ma még a tervezett butor drágább valamivel a tucat számra készült-nél, de ha a közönség nem riad vissza, ugy ez is rövidesen elmúlik. Az Iparművészeti Társulat legjobb műiparosainkkal s legjelesebb ipari tervezőinkkel áll összeköttetésben s a magyar ipar ilyen módon való pártolásában méltán elvárhatja a közönség támogató kezesorítását.

Hogy a közönség mennyi szélesebb rétegeiben elterjedjen minden művészi alkotás iránti fogékonyság és szeretet, arról különösen azáltal gondoskodik a Magyar Iparművészeti Társulat, hogy tagjai sorába veszi fel azokat, kik anyagi és erkölcsi erővel kívánják szolgálni a magyar iparművészet ügyét. A csekély tagsági díj — évi 10 korona — fejében a társulat tagjainak nemcsak magas művészi és irodalmi színvonalon álló, gyönyörű kiállítású folyóiratot ad, hanem tagjai ingyen látogathatják a társulat kiállításait a résztvesznek a sorsoláson, melyet a kiállításán vásárolt tárgyakból rendeznek, végül kedvezményesen áron kapják a társulati kiadványokat. Ugyanily jogokat élveznek az alapító tagok is, kik a társulat céljaira egyszersmindenkorra legalább 200 koronát adományoznak. Mennyi többen lépnek be a társulat körébe, annál könnyebben lesz megvalósítva a cél: a magyar iparművészet fejlesztése és terjesztése.

A társulat, hogy a művelt magyar közönséget maga körül csoportosítsa, most taggyűjtési akciót indított és megbízottait szétküldi az egész országba, hogy a társulat részére megayerjék mindazokat, akik művészi törekvéseink iránt érdeklődnek. A társulat bizalommal fordul a magyar társadalomhoz és kéri, hogy megbízottait fogadja szívesen és munkájukban legyen segítségükre.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.
Március 16. Városi közgyűlés.
Április 2., 3. Gyermekeknep.

A földművelési miniszter a rudolfsgnádianak. A m. kir. földművelésügyi miniszter a rudolfsgnádi árvízkaróitak javára zavetómag beszerzésére 14 000 koronás hitelt engedélyezett.

Hubig nevetett s megnyugtatta, hogy még évtizedekig szándékozik viselni a császár kabátját.

Kitty elmélázva nézte szürke szemével a csinos fiatal hadnagyot. Egyszerre csak fölállt s bucsuzásra nyújtotta a kezét.

— Meg fog holnap is látogatni?

Hubignál nem volt boldogabb ember. Nem-sokára megszabadul minden pénzügyi gondtól s férje lesz az édes kis Kittynek. Már ma megkérte volna a kezét, de tapintatosabb lesz még pár napot várni.

Másnap reggel levelet kapott Kittytől, melyben azt írja, hogy most nem fogadhatja, mert barátja érkezett Newyorkból. Majd megírja, hogy mikor láthatja ismét.

Hubig dühösen tépte szét a levelet. „Tehát ez a bárdolatlan amerikai félrelök az utból! Mit jelentene ez?”

Izgatottan járkált föl-alá a szobájában. De később megnyugodott. Mit is tehet szegény Kitty róla, hogy ez a bárdolatlan yankee meglátogatta? Sőt tapintat volt tőle, hogy nem hozta vele össze. Virágot küldött neki.

Elmúlt egy hét s szabadsága már-már le-telt. Egy reggel illatos levél érkezett Kittytől. Boldogan szakította föl:

„Kedves Hubig hadnagy, csak ma köszön-hetem meg a szép rózsákat, mert nem volt időm. Látogasson meg ismét. Valami szepet aka-rok önnök mondani. Barátom megérkezett New-yorkból, megkérdezni, hogy a felesége akarok e lenni. Eljegyeztük egymást s nagyon boldog va-gyok. Bertram nagyon jó. Esküvőnk a tavasszal lesz. El kell jönnie a lakodalmunkra. Azi aka-rom, hogy sok tiszt legyen ott.”

Hubig nem volt képes tovább olvasni, a sorok összefutottak előtte.

— O Claus, Claus! — tört ki végre rekedt sóhajtással. — S még azt mondtad, hogy minden csalódás ki van zárva!

E. Walden.

— Városi közgyűlés. Nagybecskerek város képviselőtestülete március hó 16-án, hétfőn tartja e havi rendes közgyűlését.

— Osztálygyűlések a D. M. K. E.-ben. A D. M. K. E. két különböző osztálya is tartott most gyűlést Szegeden. A kultúregyesület székházában folyt le mind a két gyűlés. Kovács János elnöklété alatt a közművelődési osztály elnöksége foglalkozott az osztály szervezetének és munka-rendjének megállapításával. Balassa Ármin dr. és Scossa Dezső kir. tan. hozzászólása után abban állapodott meg az elnökség, hogy ki-dolgozza az osztály szervezetét és a megalku-lás, valamint az osztály tagok megválasztása iránt előterjesztést tesz a legelőzelebbi igazgató-sági gyűlésnek. Ákos Arnold és Szmolány Nandor elnöklété alatt a D. M. K. E. ipari osz-tálya tartott gyűlést, amelyen több nagyobb érdekű kultúrügyet tárgyalt le és javaslatait be-terjesztette az egyesület elnökségéhez, amely Korn Lajos dr. kir. közigyűző elnöklété alatt szin-tén ülést tartott. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a D. M. K. E. kérelmére a föld-művelési miniszter újabban népkönyvtárakat és ingyen könyvszekrényt adományozott a következő községek és testületeknek: Aradujtelep, Magyas-egyháza, Pankota, Borosjenő, Újvidék, Gyanta, Felsőbrány, Magyarromé, Vedresbrány, Izo-pallonya, Berettyóujfalu, Derecske, Ártánd, Hor-gos, Szegedi börtöniskola, Mindszent, Tömörkény, Bodófalva, Kiskunhalas, Orcifalva, Pancsova, Nagybecskerek, Kiszombor, Zichfalva, Kisorosz, Szerbneuzina, Szőreg, Porgány, Törökkanizsa. Itt említjük meg, hogy a D. M. K. E. budapesti osztályával kapcsolatban, a székesfőváros összes kerületeiben folyamatban van a D. M. K. E. fiókjainak megalakítása. Bia község a D. M. K. E. javára ünnepélyt is rendezett, amelynek jövedel-mét, összesen 400 koronát már meg is küldött a kultúregyesületnek.

— A nagyszentmiklósi kultúrestély. A To-rontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület hoinapi nagyszentmiklósi kultúrestélye iránt álta-lános az érdeklődés, úgy hogy az estélynek előreláthatólag kiváló sikere lesz. Az estélyen a kultúregyesület részéről dr. Czirbusz Géza és Borsodi Lajos működnek közre. Az estély a nagyszentmiklósi „Fekete sas” szálló nagyter-mében lesz s este 8 órakor kezdődik. Belépődij 2 kor., cssládjegy 4 kor. Az estélyen megjelenik Jankó Agoston alispán, a kultúregyesület alelnöke is.

— A városi aszfaltmunkák. A költségvetésil-leg előirányzott városi aszfaltmunkálatokra kibír-detett versenypályázat határnapja ma járt le s a beérkezett ajánlatokat ma délelőtt bontották fel a városházán. A munkálatokra három bázai cég pályázott. A pályázók közül Öv. Guttmann Jakabné és Fiai helybeli cég a munkát a költ-ségvetésileg megállapított 4085 korona 14 fillér egységárral vállalná el, a Magyar aszfalt r.-t. az egységárral 6% os és a Hungária aszfaltipar és betonépítési vállalat (Sirmay és társa aradi cég) pedig 8%-os árengedményt ajánl fel. Hogy a pályázók melyikének adassék ki a munka, az a folyó hó 16-án megtartandó rendes közgyűlésen fogják eldönteni.

— Farsang utólja a görög keletieknél. Görög keleti szerb polgártársaink vasárnap ünneplik utolsó farsangjukat. Hétfőn majd náluk is kezdődik a nagybőjt.

— A jövedéki hivatalból. Knopf Jakab jövedéki alkalmazott 17 évi szolgálat után or. osi tanácsra elhagyja állását. A város, mint ezt többször említettük, igen mostohán bánik azokkal az alkalmazottakkal, akik a jövedéki hivatalnál szolgálnak. Nem kélekedünk tehát benne, hogy egy olyan tisztviselőjét, ki a várost 17 éven keresztül legjobb tudása szerint szolgált, ha már nyugdíjban a fennálló szabályok szerint nem részesítheti, méltányos végkielégítéssel jutalmazza hosszú évi szolgálatáért.

— A törökbecsei Leiningen-szobor. A Török-becsen felállítandó gróf Leiningen Károly 1848/49. honvédtábornok szobrára 1908 évi február hóban a következő újabb adományok folytak be:

Vihely Géza jegyző Grabác 2—, dr. Apatitzky Sándor Budapest 2—, M. kir. adóhivatal Nyir-egyháza, Szabolcsvármegye közönségétől 49 78, Skriván Ferenc Budapest 2—, Főris József fő-szolgabíró Zombolya 14—, A törökbecse—aracsi segély- és hitelszövetkezet Törökbecse 50—, Egri takarékpénztár 6—, M. kir. adóhivatal Szentos Csongrádvármegye közönségétől 49 80, Szabó Béla m. kir. főerdész Nagybacskó 4—, Wambach Péter Ócsanád 2—, Perjámos község 7—, Thuróczy Kornél Budapest 10—, Szent-péter község előjárósága 5—, Ürményházi hitelszövetkezet 6—, Gerendai A. és fia Buda-pest 8—, Fekete József Budapest 2—, Csonka Vendel Nagykáta 4 30, Miller Anna Budapest 36 50, Söfök nagyközség 5—, Vörös Gyula gyógyszerész Budapest 6—, Petrik Lajos máv. főmérnök Budapest 15 40, Dobrósy Ferenc Buda-

pest 2—, Zombor szab. kir. város pénztára 100—, Horváth Károly jegyző Nagytószeg 12—, Molnár István Sopron 10—, Szabó N. kockajátékos Törökbecse 3—, Székelyhídi Károly Cséffa —50 korona.

— Iparkiállítás Zombolyán. Zombolya köz-sége a nyáron iparkiállítást rendez, amelyet 1908. június 7-én nyitnak meg. kiállítás ügyében tegnapelőtt küldöttség járt a kereskedelemügyi miniszteriumban Hódy Gyula és dr. Várad y Imre országgyűlési képviselők vezetésével. A kül-döttség először Kossuth Ferenc kereskedelem-ügyi minisztert kereste fel, a kitől kérték a kiállít-ás erkölcsi és anyagi támogatását. A miniszter megígérte e támogatást. Ezután Szerényi József államtitkárt keresték fel, a kit a kiállítási védnöki tisztségnek elvállalására kérték. Szerényi elfogadta a védnökséget s megígérte, hogy a kiállítást személyesen fogja megnyitni.

— Nagybecskerek város egészsége. Nagy-becskerek város főorvosa most terjesztette be jelentését a város egészségi állapotáról ez év február hónapjáról. A jelentés statisztikai adatai ezek: Élve született 61. Elhalt összesen 79, közöttük 12 idegen a kórházban. A halálokoz a következők: gümőkór 19, veleszületett grengeség 6, agyvérzés, gutschütés 3, szervi szívhaj 5, tüdő-gyulladás 5, rosszindulatú alképlet 1, vöcheny 4, dftéria 2, gyermekhasmenés 5, influenza 1, egyéb természetes halál 27, gyilkosság (agyonszuri fiú) 1. A jelentés azután a következőket mondja: Váro-sunk közegészségi viszonyai február havában minden tekintetben némi javulást mutatnak. A születések ugyanazt a számot mutatják, de a halalozások esetei csökkentek. Az általános meg-betegedés rendes színvonalon mozgott, csak az influenza, a légzési szervek hurutos és lobos bán-talmái fordultak elő sürűbben, a hevenyragályos betegségek esetei azonban gyérebbek voltak. Tüdővészben 19 ember halt meg. Trachomás megvizsgálatot 152, betegnek találtatott 1. Az országos betegápolási alap terhére 131 szegény-sorsu beteg nyert orvosi allátást. Rendőrorvosilag 9 embert vizsgáltak meg, akik közül 3-at a kór-házba utaltak. A városi menedékházban február havában 51 munkaképtelen szegéyy tartózkodott. A megyei József-kórház betegforgalma követ-kező volt: Felvételt 270, elbocsáttatott 289, meghalt 18 és pedig 6 helybeli és 12 idegen. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 8 formalin és 17 gőzfertőtlenítés volt. Az elemiszerek piaca, a mézártszékék, szódaviz-gyárak és ipartelepek megvizsgálása alkalmával talált állapotokról a városi rendőrkapitányságnak több ízben jelentés tetteit.

— Adomány. Öv. Mihajlovics Miláné szül. putnoki Radulovics Katica néh. ferje, Mihajlovics Milán elhunytá alkalmával a helybeli szarbhzi dalárdának 100 koronát adományozott, mely nemcsak adományért az el-nökség halás köszönetét fejezi ki.

— Eltűnt fiú. Varga Ádám 15 éves fiú, aki a Pleitz-cégnél volt alkalmazva, tegnapelőtt eltávozott s azóta nyoma veszett. A fiú szüleihez sem tért vissza és nem tudják elképzelni, hová lett. Az eltűnt fiút a rendőrség nyomozza.

— Egy öngyilkosság cáfolata. Budapesti tudósítónk jelentése alapján megirtuk, hogy Grets Imre gyógyszerészettan-hallgató, városunk szülőtte a napokban megmérgezte magát. Erre vonatkozólag Grets Imre ma a következő távira-tot intézte hozzánk:

Öngyilkosságom merő kóhalmány. Rosszul éreztem magam mert orvos nem volt kéznél, egy ismerőssel mentem kórházba, kérem az egész hirt megcáfolni. Grets Imre, gyógyszerészettan-hallgató.

Irodalom, művészet.

* Egy nagybecskerekli flu sikere. A buda-pesti fiharmonikusok tegnapi hangversenyén be-mutatták Zsiross Dezső egyik szimfoniáját, melylyel a fiatal muzikus óriási sikert aratott.

A Pesti Hirlap városunk szülöttjéről a kö-vetkezőket írja:

Antalfy-Zsiross Dezső, kinek magyar suite-jét mutatták be ma este filharmonikusaink, leg-ijebb zenésznemzedékünk egyik legtehetősebb, legrokonszenvebb tagja. Még nagyon is fiatal, igazi Benjamin, alig huszonhárom esztendő; tavaly végezte el az orsz. zeneakadémiát, azután Berliuben és Lipcében időzött, majd a kölni városi színháznál működött mint korrepetitor s most hazajött, hogy (akarata ellenét) önkéntesi évet leszolgálja. Szegeden katonáskodik s máris megcáfolta azt a régi ígét, hogy: inter arma silent musae, mert mostani katonás-kodása alatt komponálta a ma este be-mutatott magyar suitejét, melynek magyarzó alcime is az, hogy: „A katonaséltből”. Négy kedves, verőfényes humoros zenekép — helyeseb-ben szólva zenei tollrajz — ez; az elsőben a hazatérő katonák vidám hangulatát tolmácsolja, a hozzáfűzött humorcskben mindenféle kaszárnya-mókat és pajzán katonatréfát jelez, igazi scherzo

formájában, az elengedhetetlen trióval; a harmadik efféle szerenád, epedő, sóhajtozó amoroso panasza tolmácsolja itt dalformában a fuvola, majd a vonós-zenekar; végül a befejező részben szilaj jókedv tobzódik és lendületes táncban kulminál. Mind a négy kép magyaros ízű; van benne eredeti, egyéni ölet és hangulat és az érdekes zenei gondolatok művészi formában jutnak kifejezésre. — A szindus hangszerelésű művecskét a közönség igen jóakarólag fogadta és a jelenvolt rokonszenves fiatal szerzőt kétszer szílitotta a dobogóra.

— **A Liniment.** Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindég készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, c uznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az aitestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmazott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerháznál kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése.** —

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai ülésnek már egészen obstrukciós színezete volt. Kezdődött napirend előtt horvát vitával, majd folytatódott zártüléssel s a házszabályrevízió tényleges vitája csak egy szónokot kívánt: Bánffy Dezső bárót, aki nagy beszédet mondott a házszabályrevízió ellen s egyben hosszú határozati javaslatot nyújtott be, amelyből a disszidensek pártközi egyezményt szerettek volna csinálni.

Az ülésen Justh Gyula elnököt s a kormány részéről Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf és Kossuth Ferenc volt jelen. Napirend előtt Supilo Ferenc horvátul személyes kérdésben szólal föl, amiért tegnap nem beszélhetett.

Polónyi Géza hosszabb beszédben azt vitatja, hogy a házszabályokban sehol sincs szó horvát tolmácsról. A horvátok beszélhetnek horvátul, a beszédeknek azonban nem kell a naplóba jönni. Ellenzi a horvát tolmács alkalmazását.

Ugron Gábor kijelenti, hogy ő volt az, aki horvát tolmácsot kért a horvát beszédekhez s a tolmácsot ma is szükségesnek tartja.

Justh Gyula elnök a képviselőház 1878-iki naplójával bizonyítja, hogy a horvát beszédekét fölvezték a naplóba. Ő a tanácskozás ellenőrzése miatt szükségesnek tartja a horvát tolmácsot s azt alkalmazni fogja.

A horvát vita itt véget ért s áttérhetek a házszabályrevízió vitájára.

Ma Bánffy Dezső báró volt miniszterelnök szólal föl s hosszú beszédben a házszabályrevízió ellen foglalt állást, mert a Nagy Emil-féle indítvány a szabad tanácskozást öli meg. Ő inkább a lex Danielt fogadná el, ha már választani kellene, mert az jobb a Nagy Emil-félenél. Különbben a mai többség szegre akasztott elvei mellett nincs szükség ilyen házszabályrevízióra. Határozati javaslatot terjeszt be, hogy a Nagy Emil-féle indítványt vegyék le a napirendről s más formában csinálják meg a házszabályrevíziót.

Bánffy beszéde után szünet volt, a melynek végeztével az elnöknek 21 képviselő aláírásával zárt ülést kérő indítványt nyújtanak be.

Az elnök ennek alapján elrendeli a zárt ülést.

A zárt ülésen Farkasházy Zsigmond szólal föl s kifejti, hogy azért kérnek zárt ülést, hogy ezen pártközi egyezményt hozzanak létre a revízió dolgában Bánffy határozati javaslata alapján. Azonkívül szükségesnek látják, hogy szóvá tegyék az elnökség ellentmondó és pártoskodó eljárását a más pártbeli szónokokkal szemben.

Bánffy Dezső báró bírálja a Nagy Emil-féle indítványt s képtelenségnek tartja azt az intézkedését, amely 150 képviselőhöz köti a sürgősség kimondását. Erre egyáltalán nincs szükség, mert 150 főből álló magyar ellenzék sohasem volt és szerintem nem is lesz.

Ugron Gábor azt vitatja, hogy a disszidensek csak az összevesztés okából kértek zárt ülést. Erre semmi szükség nincs s kéri az elnököt, hogy rekeszse be.

Polónyi Géza szintén azt fejtegeti, hogy a Nagy Emil-féle indítvány alapján nem lehet házszabályrevíziót csinálni. Ha pedig törvénytelen alapon akarjuk keresztülvinni a házszabályrevíziót, az katasztrófát fog maga után vonni.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy nem szerzi meg Polónyinak azt az élvezetet, hogy ő vele zárt ülésen tárgyalásokba bocsátkozzék. A mai zárt ülés csak obstrukciós eszköz, semmi célja nincs s kéri annak berekesztését.

Nagy György konstatálja, hogy miután pártközi egyezményről nem akarnak tudni, nincs további célja a zárt ülésnek. Ő csak meg akarták kísértetni ezen a kibontakozást.

Ezután az elnök a zárt ülést berekeszti s 2 óra tájban megnyitja a nyilvános ülést.

Ezen még megállapították a holnapi ülés napirendjét s ezzel az ülés véget ért.

A miniszterelnök az új választásokról.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este a függetlenségi pártkör helyiségében megjelent Wekerle Sándor miniszterelnök, aki hosszasan elbeszélgetett az ottlevő képviselőkkel. A miniszterelnök beszélt az új választásokról s erre nézve azt mondta, hogy az új választások csak 1910-ben történhetnek meg.

A horvát helyzet.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát bán ma délelőtt a képviselőházban hosszasan tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel és Josipovich Imre horvát miniszterrel.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábról sürgönyzik, ott azt a hirt korpoltálják, hogy a hivatalos lap holnapi száma közölni fogja Rauch Pál bárónak titkos tanácsossággal való fölruházását, amivel a kormány dokumentálni akarja a bánnal való egyetértését.

Kossuth Ferenc alapítványa a postásoknak.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a tüdőbetegek szanatóriumában 10 ezer koronás alapítványt tett postai alkalmazottak s ezek családtagjai számára.

A clevelandi tüzkatasztrófa.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Legutolsó clevelandi jelentések szerint az ottani iskolában történt tüzkatasztrófának 170 gyermek esett áldozatul. 162 gyermek holttestét már kiszedték a romok alól, a többi azonban mégott fekszik. A halottakon kívül 47 sebesült van, akiknek fele halálosan sebesült meg.

Határidő-üzel.

Budapest, március 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23.88
Buza (októberre 1908.)	21.66
Rozs (áprilisra 1908.)	21.06
Rozs (októberre 1908.)	17.14
Zab (áprilisra 1908.)	15.60
Tengeri (májusra 1908.)	13.18

Közzgazdaság.

A baromfiak haszna a szőlőben.

Ismerek vidékeket, ahol mihelyt kitavasodik, a kotlókat a kis csibékkel együtt kiviszik a szőlőbe s ott tartják azokat mindaddig, míg a szőlőnek érési ideje bekövekezik.

Miután ennek az eljárásnak rendkívül gyakorlati hasznát beláttam, magam is neveltek a szőlőben nagymennyiségű baromfit, sőt van a szőlőben nagyszabású fajbaromfi-telepem, hol sárga és fehér orpingtonokat, pekingeri kacskákat és emdeni libákat tenyésztetek.

Az emdeni libák és pekingeri kacskák bekerített néhány holdnyi legelőre legelésnek, de a csibék allandóan a szőlőben tartózkodnak, ott kapargálnak egész napon át, összeszednek mindenféle fűmagot, bogarakat, gilisztákat s eközben rendkívül jól kifejlődnek.

Oly szőlőben, hol baromfiak járnak, a kártékony rovarok el nem szaporodhatnak, mert a baromfiak azokat mind összeszedik, különösen a cserebogár pajort, ez a legkártevőbb falatjuk, de emellett az olyannyira kártékony kendermagbogarat is elpusztítják egytől-egyig.

A kendermagbogár már kora tavaszszaj tömegesen rája a termőcsapok rügyeit s a gazda sokszor nem is veszi észre, hogy mi az oka annak, hogy gyenge termést hozott a szőlője. Persze, mert a kendermagbogár pusztítására senki sem ügyel s nem is oly könnyen fedezhető az fel, mert színre hasonló a talajhoz. Összeszedése emberi erővel igen nehéz volna, azért tenyésztünk szőlőinkben baromfiakat, mert ezek a kendermagbogarakat, — mihelyt felbukkannak s mielőtt a szőlőrügyekben még kárt tehetnek volna — elpusztítják az utolsó darabig. A szőlő másik nagy ellenségével, a hamvas viccellérbogárral ugyanugy bántunk el, nem marad abból még hirmondó sem.

A szőlőben nevelt baromfit külön etetni szükségtelen, mert egész napon át bőségesen megkeresi magának a szükséges élelmet. Attól nem kell tartani, hogy ha a baromfi átmegey a szomszéd szőlőjébe emiatt perpatvar támadt, mert a gondolkodni tudó okos szomszéd szívesen látja szőlőjében a szomszédból átjött baromfit, mert csakis haszon az neki, ha nála is összeszedi a kártékony rovarokat.

Vannak szőlőszedők, kik azt mondják, hogy a baromfi a szőlőben kárt is okoz. Ez nem áll, mert a fiatal rügyeket nem bántja, sőt a szőlő virágzásakor sem okoznak semmiféle kárt, vagy ha épen úgy teteszik, a virágzás idejére, egy méter magas sodronyfonatos kerítéssel bekerített helyen zárva tartjuk őket s az elvirágzás után ismét szabadon bocsátjuk.

Ha a baromfiak a szőlőcsapokhoz kaptak, sokan azt hiszik, hogy a rügyeket csipik le, pedig dehogy, ilyenkor a csibe valamely rovar, talán épen a legkártékonyabb kendermagbogarat vagy hamvas viccellérbogarat szedi le a tőkééről.

Ha a szőlő érésének ideje bekövekezett, akkor néhány hétre elárjuk a baromfiakat sodronyfonatos vagy egyéb módon bekerített helyre, szűrat után azonban ismét kieresztjük.

A baromfi a gyümölcsösnek kártékony rovarait: a hangyákat, hernyókat és azok alcáit s a kapálás közben a felszínre jutott számtalan rovarot és kukacot is mind összeszedi.

Homoki szőlőben rendkívül nagy károkat okoz a cserebogár nagyságu fényes és zöld színű ugynevezett fináncbogár, mely a szőlő leveleit egészen lerágja s teljesen kopaszá teszi a szőlőtőkét, emiatt persze a szőlő bogója, de maga a szőlő vesszője is éretlen marad s a jövő évi termés is veszélyeztetve van.

Ahol a fináncbogár fellép, valóságos csapás az a szőlőre s csakis a baromfi képes azt teljesen kipusztítani. Kézzelettel lehetertani, ha korareggel minden egyes tőkét valamely fadarabbal megfűtjük, vagy kézzel megrázzuk s a rázástól lehullott bogarakat összeszedjük.

Ez a bogár, épen úgy mint a cserebogár, a földbe, illetve homokba rakja le petéit, ott az álca két évig fejlődik, míg aztán újra előbúvik a kifejlődött, szárnyakkal bíró szőlőellenség. Halas vidékén láttam szőlőket, ahol 80—90 drb fináncbogár volt egy-egy tőcsén, melyek a leveleket fél nap alatt teljesen lerágták. Hold számra ellepte a fináncbogár a tőkéket.

Ha reggel harmat van, akkor jó ideig a földön mászik, mert nedves szárnyaival repülni nem bír, de mihelyt megszárad, azonnal elrepül. A földön mászkáló fináncbogarakat kézzel is összeszedhetjük, de ha baromfi van a szőlőben, napszám nélkül is felszedi az mind.

A szőlőben, szabad levegőn nevelt baromfi fél annyi idő alatt kifejlődik, mint a zárt helyen nevelt, emellett pompásan meg is hizik.

A baromfi trágyája is megbecsülhetetlen értékkel bír s az is hasznos a szőlőre.

Aki csak teheti, jól teszi, ha szőlőjében minél több baromfit nevel, mert kettős haszna lesz abból. Ha netán zöldeges kertünk van a szőlőben s azt féltjük a baromfitól, akkor kerítsük azt be 1 méter magasságu sodronyfonattal, így a baromfi oda bemenni nem fog.

Reitter Oszkár.

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétünnep alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétünnepi kenyerek (macot)

előállítására, valamint a macotból előállított

liszt és dara árusítása

nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonomia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csakis az általunk feljogosított

Eckstein Samu macot-sütőtől

szerezhetik be szükségletüket

Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macotnak, vagy a macotból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőrség esetéről-estere értesítve leend is, így azon jogukat, hogy az idegen helyről beszállított fent elősorolt készítményeket hatóságilag elkoboztassuk, a legszigorubban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1908. évi március hó 6. napján.

Az izraelita hitközség előljárósa:

Löffler Jónás,
titkár.

Dr. Mangold Samu,
elnök.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

Teljesen elkülönített
butorozott
garçonlakás
villanyvilágítással kiadó.

Deák Ferenc-utca 7.

27-x.38

Hirdetés.
Az „ILLICS“-féle
szálloda és kávéház
Perlaszon,
f. évi október hó 1-től több évre
bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítást alulírt vendéglő-
tulajdonos nyújt. ::

242-32

ILLICS DÖME.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a Beodra—Karlovai Takaré- és Előleg-szövetkezet 1909. évi január 1-én alapszabályszerinti fennállásának lejártával feloszlik, illetve felszámolását megkezdi.

Felhívjuk a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmad-szori közzétételétől számított 6 (hat) hónap alatt érvényesítsék.

Beodra, 1908. évi február 29.

Beodra—Karlovai Takaré- és Előleg-szövetkezet
felszámolás alatt.

Spitzer Ignác. Lutgé Sándor.
235-33

571/1908. tkvi sz.

247-11

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvsz., mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a Torontál-megyei Takaré- és Hitelbank végrehajtható-
nak Kozlovacski Czvéta és Kozlovacski Czvetáné szül. Kiryanszki Pócza nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és jár iránti ügyében, egy a csatlakozottnak tekintendő dr. Winter Lajos 75 kor. és jár.-ból álló követelése, dr. Milich Jakab 140 kor. és jár.-ból álló követelése, 110 kor. és jár.-ból álló követ., 30 kor. és jár. álló követ., 6 kor. 80 fill., 38 kor. 70 fill., 23 kor. 70 fill. és jár. álló követ.; Grün Simon és Fia cég 300 kor. és jár. álló követ., a Szerb-takarékpénztár R.-t. 240 kor és jár. álló köv., 140 kor. és jár. álló követ., a Közgazd. Bank mint R.-t. 190 kor. és jár. álló köv., dr. Eibeschtz Miksa 50 kor. és jár. álló köv., a Szerb-takarékpénztár R.-t. 9 kor. 65 fill. és jár. álló követ., a Nagybecskereki Takarékpénztárnak 320 kor. és jár. álló követ., a „Fonciere“ pesti bizt. int.-nek 24 kor. 96 fill. és jár. álló követ., dr. Eibeschtz Miksa 7 kor. és jár. álló követ., a Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet mint R.-t. 90 kor. és jár. álló követ., Braun Mór 71 kor. 72 fill. és jár. álló követ., a Nagybecskereki Takarékp.-nak 28 kor. 50 fill. és jár. álló követ., Braun Mórincznak 6 kor. 60 fill. és jár. álló követ., a Torontál-megyei Takaré- és Hitelbank 78 kor. és jár. álló követ., 120 kor., 90 kor. és járulékaiból álló követelése kielégítésére az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvsz. területén lévő nagybecskereki 1690. sz. tkvben A. I. 2. sor 2343-2344/a. hrsz. alatt felvett 120 négyszögöl udvar és kert a rajta épült 1713 ö. i. sz. házzal együtt 1440 kor., a nagybecskereki 3731. sz. tkvben A. II. 3. sor 6248/a. hrsz. a. felvett 1 hold 896 négyszögöl szántó 614 kor., a nagybecskereki 5586. sz. tkvben A. I. 1-2. sor 6092/a. és 6253/a. a. felvett ingatlanból a Kozlovacski Czvéta jutaléka 1238 korona kikiáltási árban 1908. évi március hó 30-ik (harminc) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 144 kor.-t, 61 kor. 40 fill.-t és 123 kor. 80 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-ső napján 3333. szám alatt kelt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1908. évi jan. hó 13 napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bír.

11580. tkvi szám. 1907.

241-11

Árverési hirdetmény és kivonat.

Az antalfalvai kir. jár. bír., mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Poroszkay Béla m. főügyész által képviselt Oppova községe javára 73 kor. 43 fillér tőke, ennek 1907. évi május 7-től járó 5% kamatai, 16 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett Franczanelló István oppovai lakos ellen az antalfalvai kir. járásbíróshoz tartozó Oppova községben és az oppovai 646. sz. tkvben felvett:

1. 35. hrsz. 2 hold I. o. szántóra 454 kor.;

2. 35. hrsz. 2 hold I. o. szántóra 531 kor.;

3. 70. hrsz. 1 hold I. o. szántóra 233 kor.;

4. 526. sz. ház és 400 □-öl házhelyre 286 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhirre teszi.

A nyilvános árverés Oppova község-házában 1908. évi márc. 30 dik napjának délelőtt 9 órájkor fog megtartatni egy a tkvi hivatalban, mint Oppova község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 45 kor. 40 fill., 53 kor. 10 fill., 23 kor. 30 fill. és 28 kor. 60 fill.-t készpénzben vagy értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt annak kiszolgáltatni.

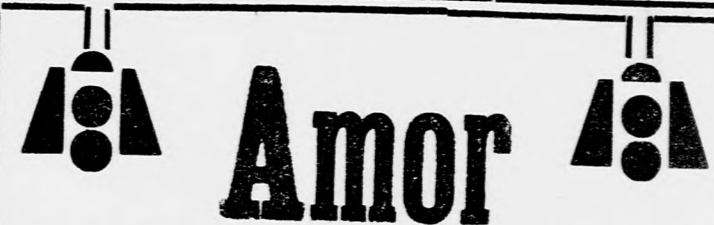
Kelt Antalfalván, a kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi dec. hó 31. napján.

Kocsis,
kir. aljárásbíró.

Nyomdász-tanuló

jó családból

azonnal felvétetik.

higienikus mosdó-pasztillát

férfiak, nők egyaránt használják.

Doboza 1 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

Budapest, V., Marokkói-utca 2. sz.

213-10.6

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik fél napi, vagy esti foglalkozásra. Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szives megkeresések „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.19